

zij aan zij

MEI 2024

Voor de burens van
BASF Antwerpen

‘Het fietstraject
naar BASF
verbetert
zienderogen’

Henk Jansen,
inwoner Putte (NL)

 BASF
We create chemistry

Stap voor stap
Waarom fakkelen noodzakelijk
is voor de veiligheid

13

**Vacature in
de kijker**
Bloeme is
specialist HVAC.
Word jij haar
nieuwe collega?

10

Interview

Kato laat een nieuwe
generatie kennismaken met
chemie en wetenschap

6

**Achter de
schermen**
Wat gebeurt er bij
de milieudienst van
BASF Antwerpen?

14

COLOFON

Zij aan zij verschijnt 2 x per jaar.
Realisatie in samenwerking met
The Fat Lady. We danken van
harte alle mensen die meewerkten
aan dit nummer.

Fotografie: Filip Claessens,
Ian Hermans, Michel Wiegandt.
Verantwoordelijke uitgever:
BASF Antwerpen NV, Lotte Dierckx,
Scheldelaan 600, 2040 Antwerpen.
Opmerkingen of vragen over dit blad:
communicatiedienst@basf.com

Een vraag of een melding?
Bel ons 24/7 op 00800 - 227 346 36,
volg BASF Antwerpen op:
X.com: [BASF_Antwerp](https://www.basf.be/antwerpen/)
Instagram: www.instagram.com/basf_antwerpen/
Facebook: [basf.antwerpen](https://www.facebook.com/basf.antwerpen/)
www.basf.be/antwerpen

4

Buren vragen
Wat doet BASF
Antwerpen voor meer
fietsveiligheid?

Onder de loep
Elektrificatie bij BASF
Antwerpen

8

2

zij aan zij

inhoud

Wat maakt BASF in Antwerpen?

Zwavelzuur

Zwavelzuur is een sterk geurende, dichte, olieachtige vloeistof die je terugvindt in tal van toepassingen zoals meststoffen, detergents, pigmenten en geneesmiddelen. Verder is zwavelzuur ook onontbeerlijk voor kunststoffen zoals nylonvezels.

Hoe wordt het gemaakt?

We maken zwavelzuur door zwavel met droge lucht te verbranden. Hierdoor ontstaat zwaveldioxide, en vervolgens zwaveltrioxide. Dat laatste lossen we op in geconcentreerd zwavelzuur om oleum te produceren. Door zwavelzuur en oleum te mengen en door water te doseren, zorgen we voor de gewenste concentratie.

Water en batterijen

Zwavelzuur wordt ook gebruikt in waterzuiveringsprocessen om de pH-waarden aan te passen, onzuiverheden te verwijderen en water te desinfecteren. Daarnaast heb je zwavelzuur nodig om recycleerbare batterijen te maken.

Circulair

Onze zwavelzuurinstallatie produceert grote hoeveelheden warmte. Die warmte zetten we om in stoom voor andere processen op onze site. Zo hebben we minder fossiele brandstoffen nodig om stoom op te wekken. Een deel van de stoom gebruiken we om elektriciteit te produceren op de site.

Wat doet BASF Antwerpen rond fietsveiligheid?

Henk Jansen

42 jaar

- Woont in Nederlands Putte
- Werkt 23 jaar bij BASF
- Komt bijna altijd met de fiets

HET ANTWOORD VAN TOM VAN PUIJM:

Samen met andere bedrijven en overheden werken we actief aan verbeteringsprojecten

Tom Van Puijm
Teamleader Property &
Facility Management

HENK: Mijn fietstraject van Putte naar BASF loopt door het Moretusbos, een klein stukje door Zandvliet en dan langs de Scheldelaan. Ideaal om effe alles los te laten. Maar je moet 100 procent bij de les blijven om de rit veilig te houden. Een put in de weg, een andere weggebruiker die een onverwacht manoeuvre uitvoert, ... Defensief rijden en zichtbaarheid zijn twee zaken die je zelf in de hand hebt. Een veilige infrastructuur met goede fietspaden en veilige oversteekplaatsen is uiteraard ook cruciaal. Ik herinner me nog dat het fietspad langs de Scheldelaan geplaveid was met stoeptegels. Het asfalt dat er nu ligt, is een hele upgrade. Ook het traject van BASF naar Antwerpen verbetert zienderogen. Er is nog werk aan de winkel, en dan vind ik het fijn te weten dat BASF deel uitmaakt van de werkgroep die dit aanpakt in het hele havengebied en de woonkernen rondom.

TOM: We investeren veel in fietsveiligheid op en rond de site. We organiseren campagnes en cursussen over veilig fietsen voor onze medewerkers. Toch blijft het aantal fietsongevallen te hoog. We hebben samen met

onze medewerkers de gevaarlijke punten op hun fietstrajecten in kaart gebracht en de wegbeheerders gecontacteerd. Weginfrastructuur laten aanpassen is een complex proces. Daarom stapten we samen met andere bedrijven en lokale besturen in een overkoepelende werkgroep. In 2022 leidde dat tot het charter "Fietsbeleid Polder en Noorderkempen". Daarin engageerden de deelnemers* zich om samen de fietsveiligheid aan te pakken voor de werknemers in de haven en voor de inwoners rond het havengebied. Een aantal pijnpunten is al met succes weggewerkt.

**Heb je een vraag voor ons?
Je kan ons contacteren via:**

- Een lid van de burenrraad
- De burenlijn: 00800 22 73 46 36
- www.basf.be/antwerpen
- communicatiedienst@basf.com
- BASF Antwerpen op Facebook, X en Instagram

*BASF, Evonik, het district Berendrecht – Zandvliet – Lillo, de lokale besturen van de gemeenten Woensdrecht, Essen, Kalmthout, Wuustwezel, Stabroek en Kapellen, de provincie Antwerpen, de Port of Antwerp-Bruges, het Departement Mobiliteit en Openbare werken van de Vlaamse overheid en werkgeversorganisatie Voka.

Kato Kenis

- Werkt sinds 2022 voor BASF
- Young graduate en burgerlijk ingenieur chemie
- Woont in Antwerpen
- Hobby's: basketbal en optredens bijwonen

**‘Chemie is
echt overal’**

Kato Kenis startte bij BASF als young graduate en verdiept zich in verschillende thema's die te maken hebben met productie. Zij is ook een van de BASF STEMfluencers met als missie: de volgende generatie laten kennismaken met chemie en wetenschap. En ze warm maken voor een job bij BASF.

Hoe geef jij je liefde voor chemie en wetenschap door aan jongeren?

Ik stond al drie keer voor een klas vol 12-jarigen, onder andere in de Middenschool Moretus Ekeren. Ik vertel hen over mijn loopbaan in de chemie en hoe de chemie bijdraagt aan de maatschappelijke uitdagingen van morgen. Ik wil de jongeren aantonen dat chemie en wetenschap overal aanwezig zijn. Met citroenen, pingpongballen en bekertjes water doe ik proefjes die duidelijk maken hoe de basisprincipes van chemie en fysica deel uitmaken van ons dagelijks leven. Bij sommige jongeren moet je de interesse in wetenschap wat aanwakken, anderen komen naar me toe met aartsmoeilijke vragen over atomen en zwarte gaten.

Je geeft ook zaterdagateliers bij huiswerkbegeleidingsorganisatie TAJO. Wat houdt dat precies in?

BASF werkt structureel samen met TAJO, een organisatie in Gent die jongeren van 10 tot 14 begeleidt om te voorkomen dat ze de school verlaten zonder diploma. TAJO organiseert workshops waarin jongeren samen met professionals uit allerlei sectoren hun blik verruimen en kansen ontdekken. Samen met een collega gaf ik een workshop rond elektromagnetische straling en mobiele netwerken. Met de hulp van laserlampjes, want om aansluiting te vinden bij de leefwereld van de jongeren, moet je soms creatief zijn.

Waarom koos je voor een studie burgerlijk ingenieur scheikunde?

Al van kleinsaf had ik een wiskundeknobbel. Ik groeide op in negen verschillende landen omdat mijn vader ingenieur was bij baggerbedrijf DEME. Wiskunde en wetenschap zijn voor mij

universeel en overstijgen taal, land en cultuur. Ik wil ook graag weten hoe de wereld precies werkt en welke natuurwetten daarachter zitten. Ik kon met mijn ingenieursstudies veel verschillende kanten uit. Logisch redeneren, verbanden zoeken en problemen aanpakken zijn overal nuttig.

Je bent heel geëngageerd en ondernemend. Hoe belangrijk is dat voor jou?

Ik vond het altijd al interessant om zelf dingen uit te zoeken en op te zetten. Mijn moeder was mijn voorbeeld, in elk land waar we neerstreken stampte ze een project uit de grond om mensen te helpen. Als lid van de vereniging voor Europese ingenieursstudenten heb ik tijdens mijn studies een conferentie georganiseerd over duurzaamheid. 20 bedrijven en 400 studenten namen deel aan de workshops, die de studenten onderdempelden in het praktische aspect van duurzaamheid in de industrie. Door deze conferentie is BASF trouwens ook op mijn radar gekomen.

En nu werk je er sinds een paar jaar. Wat houdt je job bij BASF in?

Ik werk nu anderhalf jaar bij de aniline-installatie. Daar maken we een voorproduct voor polyurethaan, een kunststof die je terugvindt in isolatieplaten tot schoenzolen. Als young graduate heb ik niet één specifieke taak, maar krijg ik veel vrijheid om me in verschillende onderwerpen te verdiepen. Momenteel werk ik veel in het labo dat de kwaliteit van ons product opvolgt. Ook milieuthema's en data-analyse om het proces te verbeteren, staan vaak op mijn agenda. Ik vind het zalig dat ik in zo'n hoogtechnologische omgeving mag ondernemen en oplossingen uitproberen, en al doende kan bijleren.

Ik weet graag hoe de wereld precies werkt en welke natuurwetten daarachter zitten.

⚡ Waar komt onze hernieuwbare elektriciteit vandaan?

Als we afstappen van fossiele brandstoffen, zullen we meer dan dubbel zoveel elektriciteit nodig hebben als nu. Daarom investeerde BASF in een groot windmolenpark voor de Nederlandse kust. Dat produceert genoeg capaciteit om heel onze site op hernieuwbare elektriciteit te laten draaien. We besparen zo 1 miljoen ton CO₂ per jaar.

Dé uitdaging is het transport van deze energie naar de juiste plek op het juiste moment. Want we hebben nood aan een grote en stabiele hoeveelheid elektriciteit, terwijl wind en zon wispelturig zijn. We onderzoeken met netbeheerder Elia en andere partijen hoe we die wispelturigheid kunnen opvangen. Daarbij bestuderen we verschillende pistes: batterijen, waterstof, grensoverschrijdende koppeling van elektriciteitsnetten, ...

BASF wil tegen 2050 netto nul CO₂ uitstoten. Daarom vervangen we waar mogelijk fossiele brandstoffen door hernieuwbare elektriciteit. We hebben al verschillende stappen genomen om die hernieuwbare energie op te wekken, op de juiste plek te krijgen en praktisch toe te passen.

Minder uitstoot

Alles elek

⚡ E-Boilers: elektrificatie praktisch toegepast

Momenteel hebben we zes centraal beheerde boilers en een stoom- en gascentrale (STEG) op onze site die stoom produceren op verschillende drukniveaus. Ze doen dat nu nog op basis van fossiele brandstoffen. Die boilers zijn belangrijk om de stoombalans op onze site in evenwicht te houden.

In 2025 nemen we de eerste elektrodenboiler in gebruik. Die e-boiler is compact, robuust en perfect om snel extra vraag naar stoom op te vangen. In tegenstelling tot boilers op fossiele brandstoffen, kost het nauwelijks energie om in waakstand te blijven. Op lange termijn willen we tot vijf van zulke elektrodenboilers in dienst nemen om aan de piekvraag te voldoen.

Windturbines

140

0 netto
nul tegen
2025
CO₂

Elektrisch!

**Meer
hernieuwbare
elektriciteit**

Is ons elektriciteitsnet er klaar voor?

Om aan de vraag naar elektrificatie te voldoen, moet de capaciteit op ons eigen elektriciteitsnet op de site minstens verdubbelen. Van de oprichting van BASF Antwerpen in 1964 tot nu hadden we genoeg aan een elektriciteitsnet met een capaciteit van 400 MW. Tegen 2026 moeten we die capaciteit verdubbelen.

Nu zitten we volop in de bouwfase: we trekken gebouwen op waar we onderstations en apparatuur in huisvesten. We voeren ook veel graafwerken uit om extra elektriciteitskabels te leggen. In een volgende fase wordt alle elektrische apparatuur opgebouwd en getest. Daarna zetten we alles stapsgewijs onder spanning. Dit doen we in lopend bedrijf, dat wil zeggen terwijl alle installaties gewoon blijven draaien.

Uitdaging 1: kennis

Een grote uitdaging voor deze elektrificatiegolf: voldoende gekwalificeerde elektrotechnici en andere specialisten vinden én opleiden. We staan er goed voor, maar de grote nood aan deze specialisten zien we ook bij leveranciers, contractoren en netbeheerder Elia.

Uitdaging 2: materiaal

Meer elektriciteit, dat betekent ook meer materiaal: van kabels over spoelen tot transformatoren. De wachttijden voor dit materiaal lopen meer en meer op. Wachttijden van meer dan een jaar zijn geen uitzondering meer. En net zoals het personeel, treft dit tekort de hele sector.

FAKKELN

een noodzakelijke
veiligheidsmaatregel

Als je in de buurt van BASF Antwerpen woont, heb je de fakkel misschien al eens zien of horen branden. Dat is noodzakelijk voor een veilige werking van de cracker.

1

DE CRACKER

De grootste fakkel op de site van BASF hoort ook bij onze grootste installatie, de cracker. Het is deze fakkel die voor hinder kan zorgen bij bewoners rond de site. In de cracker "kraken" we nafta en LPG tot chemische basisproducten die we verder verwerken in andere installaties. De cracker ligt aan de basis van onze productieketens. En zo aan de basis van materialen die we allemaal gebruiken. Denk maar aan poets- en verzorgingsproducten, speelgoed, sportgerief, bouw-materiaal, keukenapparatuur, kleding, medisch materiaal, brandstof, ...

2

WAT IS FAKKELEN?

De fakkel is een noodzakelijk veiligheidsonderdeel van de installatie. Door bij het stilleggen/opstarten en bij processtorings gecontroleerd procesgassen te verbranden, vermijden we dat de druk in de installatie zich opbouwt. Fakkelen is een belangrijke veiligheidsmaatregel en verloopt conform de milieuwetgeving. Bij de verbranding ontstaan typische verbrandingsgassen zoals CO₂, die overblijven als restanten van organische koolstofverbindingen. Bij elk verbrandingsproces is er kans op roetvorming. Om dit te vermijden wordt bij de verbranding stoom toegevoerd. Door de hoogte van de fakkel zijn de emissies zeer sterk verdund van zodra ze het grondniveau bereiken. Zowel de Vlaamse als Nederlandse milieudiensten meten op meerdere plaatsen in onze omgeving de luchtkwaliteit.

150 meter

Zo hoog is de fakkel van de cracker. Als de vlam op haar hardst brandt, mag je daar nog 30 meter bij tellen.

120

Zo veel aanpassingen doet het crackerteam jaarlijks in de installatie om de werking te verbeteren. Ze beheren ca. 4.000 apparaten en zo'n 25.000 meetpunten.

Stap voor stap ▶ De fakkel van de cracker

▶ **3**

HINDER EN KOSTEN VERMIJDEN

We beperken het fakkelen tot het absolute minimum. In de eerste plaats om hinder te vermijden. De vlam geeft veel licht en de toevoer van stoom resulteert in een brommend geluid. We verontschuldigen ons oprecht voor deze hinder en doen ons uiterste best om om in geval van grote storingen goed erover te blijven communiceren. Een tweede reden om minder te fakkelen, is om kosten te vermijden. Als de fakkel brandt, gaan er grote hoeveelheden basisproduct verloren en daar hangt een aanzienlijk prijskaartje aan vast.

3.500.000 ton

De hoeveelheid nafta en LPG die de cracker jaarlijks verwerkt.

4

INVESTEREN IN GOEDE WERKING

Om de zes jaar krijgt de cracker een grote onderhoudsbeurt. Die grijpen we telkens aan om grote technische verbeteringen te doen. In 2027 plannen we een volgend onderhoud. Ook dan zal de fakkel een inspectie en onderhoud krijgen.

... Specialist verwarming, ventilatie en airconditioning

Stroomt de passie voor elektriciteit ook door jouw aders?

Zo vult Bloeme haar job in:

■ Wiskundeknobbel

Ik studeerde industriële wetenschappen en elektromechanica. De keuze voor een technische richting was evident, want ik had altijd al een wiskundeknobbel en werk graag met mijn handen. Industriële wetenschappen is een technische richting met wiskunde en wetenschappen op hoog niveau, ik moest er echt voor werken. Daarna was de keuze snel gemaakt voor een bachelor elektromechanica.

■ Intern opleidingstraject

Via LinkedIn is mijn loopbaan bij BASF aan het rollen geraakt. Ik startte in 2020 in een pool van techniciers, die een gevarieerd opleidingstraject doorlopen en zo de stiel leren. Ik ging mee op pad om storingen op te lossen of was bezig in de werkplaats met herstellingen. Na dit opleidingstraject begon ik als mechanisch techniker op onze acrylzuurinstallatie.

■ Fijne collega's

Sinds kort werk ik als HVAC-ingenieur. HVAC staat voor verwarming, ventilatie en airco. Ik ben nu meer bezig met planning en opvolging. Ik apprecieer een netwerk van fijne collega's die loyaal zijn naar collega's en hun job. Ik ben trots om een vrouw in techniek te zijn, maar in een mannenteam wil dit soms wel zeggen dat ik op mijn strepen moet staan.

Achter de schermen ▶ Van de milieudienst

Dries, die zelf in Ekeren woont, is het vaste aanspreekpunt voor alle milieuthema's van onze grootste installatie, de cracker. De collega's van de milieudienst ondersteunen elk een aantal installaties met adviezen om duurzaam te handelen en zorgzaam met het milieu om te gaan. Ze kijken na of de omgevingsvergunningen nog up-to-date zijn, of alle regels nageleefd worden en ze werken proactief mee aan nieuwe projecten of installatiewijzigingen.

Duurzaam en zorgzaam omgaan met het milieu

Om onze impact op het milieu en onze omgeving te minimaliseren, volgen de 14 collega's van de milieudienst de wetgeving nauwgezet op en monitoren ze emissies, geluid, afval, bodemkwaliteit en meer. We volgen Karen Groffen, afvalbeheer, en Dries Goffin, expert geluid, voor een blik achter de schermen.

De impact van geluid op de omgeving beperken we zo veel mogelijk. Die impact hangt af van het geluidsniveau zelf maar ook van andere factoren zoals het weer en de wind(richting). Dries is expert geluid en meet geluidsniveaus op de site en in de omgeving. Hij gaf over dit thema al vaker toelichting op ons burenoverleg.

Afvalstoffen worden zo veel mogelijk ingezameld bij de installaties en gebouwen waar ze ontstaan. Idem voor pmd en papier en karton. Karen (uit Berendrecht) en haar collega's onderhouden **nauwe contacten met verschillende afvalverwerkingsbedrijven** en zoeken altijd naar de beste verwerkingsoplossing. Kleinere hoeveelheden afvalstoffen kunnen medewerkers naar ons eigen milieupark brengen. Dat gaat dan over batterijen, lampen, lege verfpotten, ...

Omdat we zo weinig mogelijk afval willen produceren, **gebruiken we tal van nevenstromen op onze site als grondstof of hulpstof voor andere producten**. Kan dat niet, dan proberen we het materiaal te recycleren. Sorteren is daarom van groot belang. Als we niet kunnen sorteren, dan laten we het verbranden met energierecuperatie. Slechts in het allerlaatste geval moeten we de afvalstof laten storten of verbranden zonder energierecuperatie. Dat is het geval voor 7 procent van ons afval.

Duurzaamheid gaat ook over circulaire economie en duurzame concepten voor de toekomst, zoals groene mobiliteit en nieuwe technische ontwikkelingen. Dries vertegenwoordigt de milieudienst in onze duurzaamheidsraad, een forum waar collega's uit het hele bedrijf ideeën lanceren en uitwerken. Zo zetten we **stappen richting een duurzame toekomst, over alle diensten en afdelingen heen**.

BASF Antwerpen steunt

Antwerp City Pirates

Antwerpse jongens én meisjes kunnen terecht in één van de City Pirates clubs voor een voetbalopleiding. Maar de Pirates zijn veel meer dan dat: als sociaal platform geven de City Pirates kansen aan zoveel mogelijk jongeren in het Antwerpse. Coördinator Michiel De Visschere: 'Ons hoofddoel is jongeren vertrouwen geven. Dat doen we via voetbal, maar ook met een hele brede waaier aan activiteiten.'

Heb jij nog ergens oud sportmateriaal of schoolgerief? Dat maakt kans op een tweede leven via het gloednieuw initiatief van de City Pirates, de Come-back-winkel.

Meer weten over de missie van de City Pirates, of wil je materiaal doneren? Scan de QR-code.

